

Lietuvos energetikos agentūrai

2025-10-03 Nr. KUR-S-2025-078

Siunčiama el.paštu:
Agne.Bagociute@ena.lt;
Mamertas.Kulakauskas@ena.lt;
info@ena.lt

PASIŪLYMAS DĖL ŽALIAVOS TINKAMUMO PAŽANGIŲJŲ BIODEGALŲ IR NEBIOLOGINIŲ SKYSTŲJŲ IR (AR) DUJINIŲ DEGALŲ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ GAMYBAI ĮTRAUKIMO Į ŽALIAVŲ SĄRAŠĄ

Kreipiamės į Lietuvos energetikos agentūrą siūlydami įtraukti nemaistinio spirito gamybos metu susidarančias liekanas/atliekas (anglų k. waste slurry from the distillation of grain mixtures) į nacionalinį žaliavų sąrašą, numatytą „Atsinaujinančių energijos išteklių dalies, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu, apskaičiavimo metodikos“ 17 ir 18 punktuose¹ (toliau Žaliavų sąrašas), kuriuo perkeliama Direktyvos (ES) 2018/2001² su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais (toliau REDIII direktyva) IX priedas.

UAB „Kurana“ (toliau Bendrovė) yra bioetanolio ir biodujų gamybos bendrovė, savo veikloje naudojanti skirtingas žaliavas. Nemaistinio etanolio gamybos proceso metu susidaro nemaistinio spirito gamybos liekanos/atliekos dėl savo savybių, kurios detalčiau paaiškintos pridėtame gamybos proceso aprašyme³, laikytinos tinkamos pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai.

REDIII direktyvos IX priedo A dalies d) punktas apima pramonines atliekas, netinkamas naudoti maisto ir pašarų tiekimo grandinėje: „**maisto ar pašarų tiekimo grandinėje netinkama naudoti pramoninių atliekų**, įskaitant mažmeninės bei didmeninės prekybos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ir žuvies bei akvakultūros pramonės medžiagas, išskyrus šio priedo B dalyje išvardytas pradinės žaliavas, **biomasės dalis**.“

¹Atsinaujinančių energijos išteklių dalies, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu, apskaičiavimo metodika <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/77b002d05bed11e79198fdb108a3753/asr>

² Europos parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 2018 m. gruodžio 11 d. dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02018L2001-20240716&qid=1758888680849>

³ Nemaistinio spirito gamybos liekanų/atliekų susidarymo proceso aprašas pridedamas atskiru dokumentu.

Be to, 2022 m. birželio 14 d. „Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/996⁴ dėl tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų bei nedidelės netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizikos kriterijų tikrinimo taisyklių“ (toliau Reglamentas) IV priede nurodytos: „nevalgomos javų liekanos ir grūdų malimo bei perdirbimo atliekos: kviečių, kukurūzų, miežių, ryžių“.

Laikoma, kad Reglamento IV priede išvardytos medžiagos priskiriamos Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priede nustatytai žaliavų kategorijai, nors ir nėra aiškiai paminėtos, ir jomis yra papildomas REDIII Direktyvos IX priede pateiktas medžiagų sąrašas.

Nemaistinio spirito gamybos liekanos/atliekos savo prasme atitinka tiek RED III direktyvos d punktą, tiek Reglamento IV priede minimą medžiagą, todėl turėtų būti traktuojamos kaip žaliava, tinkama pažangiųjų biodegalų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai.

Be to, nemaistinio spirito gamybos liekanos/atliekos yra sertifikuojamos Europos Komisijos pripažintomis savanoriškomis biodegalų tvarumo sertifikavimo schemomis, ISCC⁵ ir REDcert, turinčiomis tarptautinį pripažinimą ir yra naudojamos pažangių dujinių degalų gamybai ES šalyse, pvz., Vokietijoje ir Didžiojoje Britanijoje.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta šiame rašte bei pridėtame priede ir vadovaujantis „Pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimo metodika“, patvirtinta 2023 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-382/D1-418/3D-879,⁶ prašome:

1. Įtraukti žaliavą, nemaistinio spirito gamybos liekanos/atliekos į Žaliavų sąrašą.

PRIDEDAMA:

- Nemaistinio spirito gamybos liekanų/atliekų susidarymo proceso aprašas, 2 lapai.

Gen. direktoriaus pavaduotojas

Virgilijus Razmus

⁴ 2022 m. birželio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/996 dėl tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų bei nedidelės netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizikos kriterijų tikrinimo taisyklių <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02022R0996-20231230>

⁵ List of material eligible for ISCC EU certification (24 lapas: „Waste slurry from the distillation of grain mixtures“)

⁶ Pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimo metodika <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b55989a29f7811ee8172b53a675305ab?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=e76fd8b4-003d-4df9-9dd0-62bd1f28e095>